

Creative Commons Açık Lisansları

Nedir, Nasıl Çalışır, Nasıl Kullanılır?

Creative Commons nedir?

Creative Commons (CC)

- Creative Commons kâr amacı gütmeyen bir organizasyondur.
- Açık lisanslar topluluğudur.
- Bir eserin internet ortamındaki kullanım koşullarının telif sahibi tarafından belirtilmesini sağlar.
- Bilimsel, kültürel ya da sanatsal eserlerin telif sahibi ile kullanıcısı arasındaki iletişimi hızlandırır, paylaşımı sağlar, kullanımı artırır, yaratıcılığı ve inovasyonu güçlendirir.

Creative Commons

© “Bazı hakları saklıdır”

Creative Commons, “benim eserimi kullanacaksan, izin verdiğim koşullar şunlar” der.

Creative Commons ne değildir?

- CC eserinizi lisanslamaz ve taraf değildir
- CC lisansları eser sahibini korumaz, kullanımı belirler.
- CC lisansları mevcut fikri mülkiyet kanunlarına alternatif değildir, birlikte çalışır
- CC lisansı ile lisanslanmış bir çalışmanın eser sahibi telif hakkından vazgeçmiş olmaz

Creative Commons nasıl çalışır?

Dört ana lisans koşulu

	Atıf - Attribution (BY) Tüm CC lisanslarında eser sahibine atıfta bulunma koşulu vardır.
	Aynılısanslapaylaş - ShareAlike (SA) Eseri kullanan kişiler, kendi eserlerini aynı lisansla lisansladıkları sürece kopyalama, yayma, değiştirme hakkına sahiptir. Başka biçimde yaymak istendiği takdirde eser sahibinin izni gerekir.
	GayriTicari - NonCommercial (NC) Eseri kullanan kişiler, ticari amaç dışında, kopyalama, yayma, gösterme ve değiştirme (türetilemez denmediği sürece) hakkına sahiptir. Ticari amaçlı kullanım için eser sahibinin izni gerekir.
	Türetilemez - NoDerivatives (ND) Eseri kullanan kişiler kopyalama, yayma, gösterme ve oynatma hakkında sahiptir. Eserde değişiklik yapmak için eser sahibinin izni gerekir.

Telifsiz eserlerde Creative Commons

Hiçbir hakkı saklı değildir - No Rights Reserved (CC0)

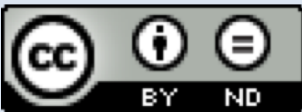

Eser sahibinin telif hakkı ve bağı haklarından feragat ettiği durumdur. Bilim insanları, eğitimciler, sanatçılar ve diğer yaratıcıların ihtiyaçlarına yanıt olarak doğmuştur.

Kamu malı- No Known Copyright – Public Domain Mark (PDM)

Telif süresi bitmiş, kamunun malı olmuş eserler için kullanılır. Telif süresi ülkeden ülkeye değişmekle birlikte, 50 yıl ve daha uzun süreler ile korunmaktadır. Ancak tüm dünyada telif süresi, ilgili takvim yılının son günü biter.

Lisans kombinasyonları

	CC BY -- Atıf Attribution
	CC BY-SA -- Atıf-Aynılısanslapaylaş Attribution- ShareAlike
	CC BY-NC -- Atıf- GayriTicari Attribution- NonCommercial
	CC BY-ND -- Atıf-Türetilemez Attribution- NoDerivs
	CC BY-NC-SA -- Atıf- GayriTicari-Aynılısanslapaylaş Attribution-NonCommercial-ShareAlike-
	CC BY-NC-ND -- Atıf- GayriTicari-Türetilemez Attribution- NonCommercial-NoDerivs

Nasıl kullanılır?

Açık lisans seçerken birkaç soru:

- Eserin web üzerinde paylaşım haklarına sahip misiniz?
- Hangi koşullarla paylaşılın?
- Ticari amaçla kullanılsın mı?
- Çalışmanızdan yeni eserler üretilsin mi?

Lisans seçici

<https://creativecommons.org/choose/?lang=tr>

Creative Commons'da yeni misiniz? [[Lisanslamadan önce düşünülmesi gerekenler](#)] [[Lisanslar nasıl işler](#)]

Creative Commons lisanslarını keşfedin [[Kamu Malı mı tercihiniz?](#)]

[[Port'ları da içerecek şekilde daha önceki lisansları mı arıyorsunuz?](#)]

Lisans Özellikleri

Bu paneldeki tercihiniz diğer panellerdeki bilgileri günceller.

Eserinizin adaptasyonlarının paylaşılmasına izin veriyor musunuz?

Evet Hayır Aynı lisansla dağıtıldığı sürece, evet

Ticari amaçla kullanılmasına izin verilsin mi?

Evet Hayır

Seçilmiş Lisans

Alıntı 4.0 Uluslararası

Bu bir Free Culture Lisansıdır!

Sitenizi lisanslayın

Web sayfanız mı var?

Bu eser [Creative Commons Alıntı 4.0 Uluslararası Lisansı](#) ile lisanslanmıştır.

Ziyaretçilerinizin bilmesi için bu kodu kopyalayın!

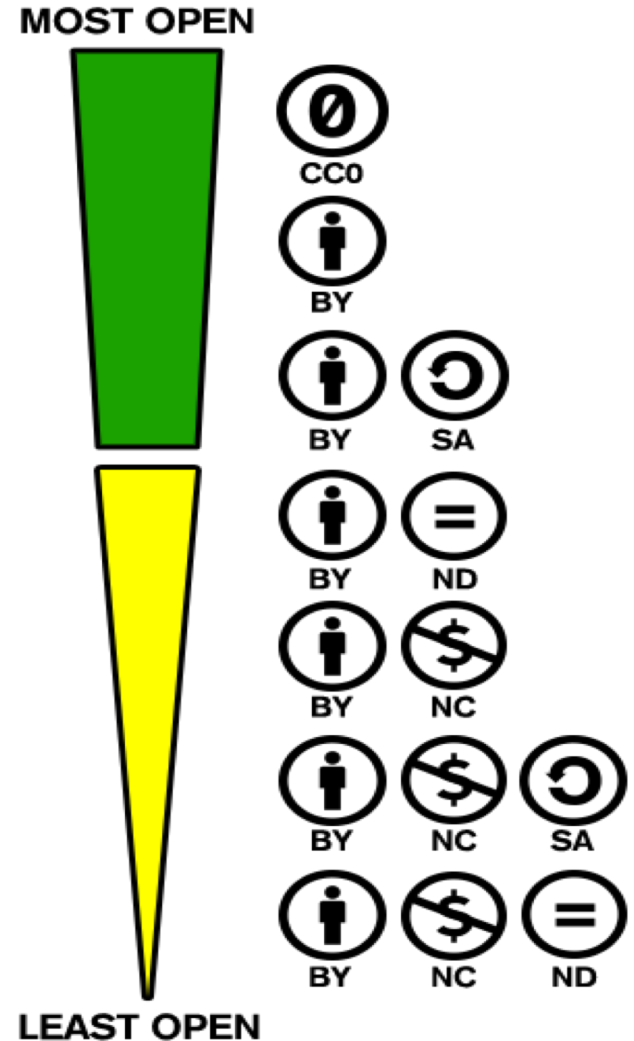
```
<a rel="license"
href="http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/">img alt="Creative Commons Lisansı" style="border-width:0" src="https://i.creativecommons.org/l/by/4.0/88
```

Normal imleç

Bütünsel imleç

Özgür lisanslar

- Özgür lisans / açık lisans
- Özgür yazılım / açık yazılım
- Özgür toplum / açık toplum
- Özgür kültür / açık kültür

“Açık” dünyada CC lisansları

Açık erişim

- Açık erişim, bilimsel literatürün online, ücretsiz, minimum telif sınırlaması ile herkesin erişimine açık olmasını ifade eder.
- Yayıncılıkta CC lisanslarının kullanımı
- Açık arşivlerde CC lisanslarının kullanımı
- Elektronik ortamda eseri yayma hakkı
- Yayıncı, fon sağlayıcı, kurumsal ve ulusal politikalar

Açık erişim

BILL & MELINDA GATES FOUNDATION OPEN ACCESS POLICY

 Print

The Bill & Melinda Gates Foundation is committed to information sharing and transparency. We believe that published research resulting from our funding should be promptly and broadly disseminated. We have adopted an Open Access policy that enables the unrestricted access and reuse of all peer-reviewed published research funded, in whole or in part, by the foundation, including any underlying data sets.

Related

[OPEN ACCESS POLICY FAQ](#)

As of January 1, 2015 our Open Access policy will be effective for all new agreements. During a two-year transition period, publishers will be permitted to apply up to a 12 month embargo period on the accessibility of the publication and its underlying data sets. This embargo period will no longer be allowed after January 1, 2017.

Our Open Access policy contains the following elements:

- 1. Publications Are Discoverable and Accessible Online.** Publications will be deposited in a specified repository(s) with proper tagging of metadata.
- 2. Publication Will Be On “Open Access” Terms.** All publications shall be published under the [Creative Commons Attribution 4.0 Generic License \(CC BY 4.0\)](#) or an equivalent license. This will permit all users of the publication to copy and redistribute the material in any medium or format and transform and build upon the material, including for any purpose (including commercial) without further permission or fees being required.

Açık *veri*

- Açık data, erişime açık, yayma, yeniden kullanma, türetilme hakkı olan datayı ifade eder.
- CC lisanslarının tümü açık verinin lisanslanması için kullanılabilceği gibi, CC0 ve CC-BY lisanslarının kullanımı yaygın olarak önerilmektedir. Ör: Avrupa Komisyonu Ufuk2020 yönergesi.

Açık *eğitim*

- Açık eğitim, minimum telif kısıtlaması ile, internetin potansiyelini maksimum kullanarak eğitime evrensel erişimi ifade eder.
- Açık eğitim platformları
  - ▣ MOOC (Massive Open Online Course)
- Açık eğitim kaynakları
  - ▣ Adil kullanım
  - ▣ Kamu malı
  - ▣ Açık lisanslı kaynaklar
- Açık lisanslı eğitim kaynaklarına erişim

Açık eğitim kaynakları

OER COMMONS
OPEN EDUCATIONAL RESOURCES

LEARNER OF

Register Now! | Log In | Help

Discover Create Connect Learn More

Discover. Share. Create.

OER Commons is a dynamic digital library and network. Explore open education resources and join our network of educators dedicated to curriculum improvement.

What are you looking for?

Subject Education Level Standard

[Fine tune your search with our advanced search.](#)

www.oercommons.org

CC lisanslı fotoğraf arıyorsanız

Google

All News **Images** Maps Books More ▾ Search tools

Size ▾ Color ▾ Type ▾ Time ▾ Usage rights ▾ More tools ▾

British Clipart Lo

- Not filtered by license
- Labeled for reuse with modification
- Labeled for reuse
- Labeled for noncommercial reuse with modification
- Labeled for noncommercial reuse

CC lisanslı video arıyorsunuz

YouTube GB

agriculture

Filters ▾ About 2,350,000 results

Upload date	Type	Duration	Features	Sort by
Last hour	Video	Short (< 4 minutes)	4K	Relevance
Today	Channel	Long (> 20 minutes)	HD	Upload date
This week	Playlist		Subtitles/CC	View count
This month	Film		Creative Commons	Rating
This year	Programme		3D	
			Live	
			Purchased	
			360°	

BEST OF YOUTUBE

- Music
- Sports
- Gaming
- Films
- TV Shows
- News
- Live
- Spotlight
- 360° Video

The Future of Farming ⓘ

Ad Goldman Sachs
75,601 views
What farming tech is needed for adequate food supply by 2050?

2:24

CC lisanslı müzik arıyorsanız

- ❑ [ccMixer](#)
- ❑ [Free Music Archive](#)
- ❑ [Jamendo](#)
- ❑ [Magnatune](#)
- ❑ [Simuze](#)
- ❑ [BeatPick](#)
- ❑ [CASH Music](#)
- ❑ [SectionZ](#)
- ❑ [Opsound](#)
- ❑ [Podsafe Audio](#)
- ❑ [AudioFarm](#)
- ❑ [Internet Archive's Netlabels Collection](#)

Tanıtım materyalleri

26

Atf

Bir çalışma bu işaret ile lisanslanmışsa, çalışmayı yaratıcısına atf vererek istediğiniz şekilde kullanabilirsiniz. BU CC lisansları içerisinde en geniş kapsamlı olan lisanstır.

Atf - Lisansde

Bu lisans, ticari amaç lisansı kullanılmak üzere çalışmalarla birleştirilmiş çalışma yapılmasına izin vermemektedir. Bu çalışmaları tırevleri olmaktadır.

Atf - Türetilemez

Bu çalışma lisansın bütünlüğü bozulmadığı sürece ve yaratıcısına atf verilmesi koşuluyla ticari ya da gayriticari dağıtımına izin verir.

Atf - Gayriticari

Bu lisans çalışmanın yapısını korumak koşulsuz olarak çalışmanın gayriticari dağıtımına izin verir.

Atf - Gayriticari - Türetilemez

Bu lisans çalışmanın sahibine atf vermek, gayri ticari yapısını korumak ve yeni yaratımları tıpatıp şartlarla lisanslamak koşuluyla başka çalışmalarla birleştirilmesi, çalışmanın üzerine yeni bir çalışma yapılması, ya da farklı düzenlemeler yapılmasına izin vermemektedir.

Atf - Gayriticari

Bu lisans var olan 6 C getiren lisanstır. Yaratıcısına atfta bulunmak kaydıyla indirilebilir ya da paylaşılabılır ancak hiçbir şekilde üzerinde değişiklik yapılamaz ve ticari amaçla kullanılamaz.

Creative Commons paylaştığı kolaylaştırır

Çalışmanızı paylaşmanıniziğin altı lisans

Creative Commons Nedir?

Creative Commons Creative Commons dünyadaki herkeşi paylaşmakla zorunlu değil, açık ve erişilebilir olmasını sağlar. Her amaçla gümeyen bir orga...

Kolay kullanımı lisanslarımız yaratıcıları için ve kullanıcıları için kolaydır. Herkesin bir işi paylaşması için CC lisansları kullanılmaktadır. Fotoğraf, video ve diğer içerikler için CC lisansları kullanılmaktadır. Sanatçıları, yazarları ve diğer içerik üreticilerini destekleyen bir dizi lisans türü vardır. Herkesin bir işi paylaşması için CC lisansları kullanılmaktadır. Fotoğraf, video ve diğer içerikler için CC lisansları kullanılmaktadır. Sanatçıları, yazarları ve diğer içerik üreticilerini destekleyen bir dizi lisans türü vardır.

Milyonlarca insan kullanıcılar dünyamızı en popüler platformlarımızda eserleri için CC lisansları kullanmaktadır. Fotoğraf, video ve diğer içerikler için CC lisansları kullanılmaktadır. Sanatçıları, yazarları ve diğer içerik üreticilerini destekleyen bir dizi lisans türü vardır. Herkesin bir işi paylaşması için CC lisansları kullanılmaktadır. Fotoğraf, video ve diğer içerikler için CC lisansları kullanılmaktadır. Sanatçıları, yazarları ve diğer içerik üreticilerini destekleyen bir dizi lisans türü vardır.

Creative Commons bu nebedeki tüm hakları CC0 Public Domain Dedication (ipendi) kullanır

Creative Commons paylaştığı kolaylaştırır

Kamu malı alan adı araçları nasıl kullanılır?

Creative Commons Nedir?

Creative Commons Creative Commons dünyadaki herkeşi paylaşmakla zorunlu değil, açık ve erişilebilir olmasını sağlar. Her amaçla gümeyen bir orga...

Kolay kullanımı lisanslarımız yaratıcıları için ve kullanıcıları için kolaydır. Herkesin bir işi paylaşması için CC lisansları kullanılmaktadır. Fotoğraf, video ve diğer içerikler için CC lisansları kullanılmaktadır. Sanatçıları, yazarları ve diğer içerik üreticilerini destekleyen bir dizi lisans türü vardır. Herkesin bir işi paylaşması için CC lisansları kullanılmaktadır. Fotoğraf, video ve diğer içerikler için CC lisansları kullanılmaktadır. Sanatçıları, yazarları ve diğer içerik üreticilerini destekleyen bir dizi lisans türü vardır.

Milyonlarca insan kullanıcılar dünyamızı en popüler platformlarımızda eserleri için CC lisansları kullanmaktadır. Fotoğraf, video ve diğer içerikler için CC lisansları kullanılmaktadır. Sanatçıları, yazarları ve diğer içerik üreticilerini destekleyen bir dizi lisans türü vardır. Herkesin bir işi paylaşması için CC lisansları kullanılmaktadır. Fotoğraf, video ve diğer içerikler için CC lisansları kullanılmaktadır. Sanatçıları, yazarları ve diğer içerik üreticilerini destekleyen bir dizi lisans türü vardır.

Creative Commons bu nebedeki tüm hakları CC0 Public Domain Dedication (ipendi) kullanır

İnternet, insanlar için paylaşımı ve çalışmaların ortaklaşa kullanımını kolaylaştırır. Fakat bazen yasalar bunu zorlaştırır.

Bir fotoğraf çektiğiniz, bir şarkı kaydı yaptığınız, makale yayınladığınız, ya da çalışmanızın orijinal halini internet ortamına koyduğunuz zaman çalışmanız telif hakkı açısından doğrudan "tüm hakları saklıdır" statüsünde kalır.

Pek çok örnekle, bu durum, diğer insanların sizden izniniz olmaksızın eserinizi kullanmasını sağlar ya da yeniden düzenlemeyi engeller.

Peki ya eserinizi başkalarının yeniden kullanmasını istiyorsanız?

Eğer eserinizi paylaşma, kullanma ve hatta yeniden düzenleme hakkını başkalarına vermek istiyorsanız, eserinizi Creative Commons lisansları ile işaretleyebilirsiniz.

CC lisansları size hangi hakları elinizde tutmak istediğinize karar verme imkânı sağlar, ayrıca eserinizin kullanılacak alanlara, nasıl, sizin izniniz olmadan alınmasını ne şekilde kullanılabileceğini bildirir.

Ücretsiz ve kullanımı kolay lisanslar, eserinizin kamu tarafından paylaşılması ve kullanılmasına olanak sağlamak için –sizin seçtiğiniz koşullarda– basit ve standartlaşmış bir yol sunar. CC lisansları, telif hakkı koşullarını "her hakkı saklıdır" statüsünden "bazı hakları saklıdır" statüsüne kolayca değiştirme olanakları sağlar.

Creative Commons lisansları telif haklarını bir alternatif değildir. Hükmen, telif hakları, eserinizin, sizin izniniz olmaksızın ancak sınırlı ölçülerde yeniden kullanılmasına olanak tanır. CC lisansları, bazı hakları size saklı tutarlar, eserinizin size en uygun şartlarda yeniden kullanılmasına olanak tanır, ilave iznileri kamuya devretme olanakları sağlar.

Lisanslarımızın küresel ölçekte işlevini sağlamak için, dünya çapında telif hakkı uzmanlarıyla işbirliği yaptık.

Eğer serbest ve yasal olarak kullanılabileceğiniz içerik arıyorsanız, Creative Commons açık alan çok sayıda CC lisansları çalışma bulunmaktadır. Yüz milyonlarca eser –şarkı ve video dahil– bilimsel ve akademik çalışmalara kadar kamu için serbest ve yasal bir şekilde ve CC lisansları koşullarına göre kullanıma hazır olgun dönemde güncel tutulmaktadır.

CC0 ve Kamusal Alan Adı işaretçisi arasındaki fark nedir?

CC0 (CC Zero) sadece yazarlar ya da telif ve ilgili hakları sahipleri tarafından bir veya daha fazla ödevde bu hakları tabi çalışmalarını vers (veri tabanı hakları dahil) kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

CC0 çalışmanın dünya çapında telif ve uygulanabilir diğer tüm hakları için mümkün olan en az kısıtlı serbest kullanımı için olan tüm haklardan feragat etmek için uygulanır.

The Public Domain Mark (PDM) halihazırda telif hakkı kısıtlaması olmadığı bilinen eserlere kullanılır. CC0'den aksine, PDM çalışmanın telif hakkı statüsünü değiştirir.

PDM herkes tarafından kullanılabilir ve dünya çapında halihazırda telif haklarından bağımsız olan eserler için kullanılmasına amaçlanmıştır.

Kamu malı çalışmaları değerlidir çünkü herkeşi telif hakkı ya da veri tabanı kullanımını sınırlamadan özgürce bir çalışmanın üzerine yeniden inşa edebilir ya da bu çalışmayı geliştirir ve yeniden kullanabilir.

Bu nedenle yaratıcıları eserlerinin kamusal alanda mümkün olduğunca açık ve yasal olarak sağlamak bir yol ile yer almamaları önemlidir. Aynı zamanda yayıncılar ve arşivler için de halihazırda kamusal mal olan çalışmaları standart bir şekilde tanımlanmış olması önemlidir.

Creative Commons CC0 Public Domain ve Public Domain Mark olmak üzere iki ayrı kamu malı alan adı araçları sağlar. Creative Commons telif hakkı lisansları yazarların kendi seçtikleri şartlarda kendi telif haklarını yönetmelerine yardımcı olur. Diğer taraftan, CC0 kamu malı işleri dünya çapında açık kaynaklı eserler ve telif hakkı sahiplerine bu imkanı sağlar. PDM halihazırda telif hakkı kısıtlaması olmadığı bilinen eserlerin etiketlenmesi ve keşfine olanak sağlar.

Kamu malı yer adı araçları telif hakları spektrumunda nerede yer alır?

The CC0 Kamu Malı Ataması

Telif hakkı ve veri tabanı hakları serbest olarak kullanılmak üzere dünya çapında tüm haklardan feragat eder.

CC0 kullanılarak, herkeşi serbestçe mümkün olduğu ölçüde bu çalışma ile ilgili tüm iddia ve eleştiriler neden olacak telif ve ilgili haklardan feragat ederiz.

Çalışmanızın CC0 uygulanabilir kopyaları. CC0 seçici (<http://creativecommons.org/choose/>) sizi adım adım yönlendirecektir. Adımları tamamladığınızda size web sitenize koyulacak HTML yapılandıracağız.

Herkesin izin almadan, hatta ticari amaçla kullanılmak için, çalışmamızı kopyalamaya, dağıtmaya ve uygulamaya imkanı sağlıyoruz.

Kamusal Alan Adı İşaretçisi

Bu araç dünya çapında bilinen telif hakkı olmayan bir işi belirtir.

Kamu malı işleri ile işaretlenmiş çalışmalar telif hakları kamusal alanda bilinen tüm kısıtlamalardan ve diğer tüm haklardan bağımsız olarak tanımlanmıştır. Herkes izin almadan, ticari amaçla dahil olmak üzere, bu çalışmamızı kopyalayabilir, dağıtabilir, dağıtılabılır ve benzer çalışmalar yapabilir.

Çalışmanızın PDM uygulanabilir kopyaları. PDM seçici (<http://creativecommons.org/choose/pdm/>) sizi adım adım yönlendirecektir. Adımları tamamladığınızda size web sitenize koyulacak HTML yapılandıracağız.

Creative Commons bu araç bir ya da daha fazla yerdeki telif hakları kanunlarıyla sınırlanmış çalışmalar için önermez. Bu tip durumlarda bir hukuk danışmanına uygunluk konusunda danışmanız önerilir.

creativecommons.org.tr

<http://creativecommons.org.tr>

info@creativecommons.org.tr

 @ccturkiye